

Dosarul nr. 2rc-58/19

prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Central (jur. V. Severin)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Advencer”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „GB-Acces” împotriva Societății cu răspundere limitată „Advencer” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu răspundere limitată „Advencer”,

c o n s t a t ă :

La data de 05 septembrie 2017 SRL „GB-Acces” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Advencer” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 mai 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central acțiunea depusă de SRL „GB-Acces” a fost admisă. A fost încasat din contul SRL „Advencer” în beneficiul SRL „GB-Acces” a sumei de 45 000 de lei cu titlu de datorie, a sumei de 40 500 de lei cu titlu de penalitate, a sumei de 8032,18 lei cu titlu de dobânda de întârziere și a sumei de 2780 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasat din contul SRL „Advencer” în beneficiul statului a sumei de 25,90 de lei cu titlu de taxa de stat, diferența neachitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

La data de 06 iulie 2018 SRL „Advencer” a depus apel împotriva hotărârii din 28 mai 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, amânarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea SRL „Advencer” cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, a fost repus SRL „Advencer” în termenul de declarare a apelului, a fost respinsă

cererea SRL „Advencer” cu privire la amânarea achitării taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de SRL „Advencer”, apelantei fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2104,50 de lei și prezentarea cererii de apel motivate. A fost explicat apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Advencer”, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

La data de 22 februarie 2019 SRL „Advencer” a declarat recurs împotriva încheierii din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece recurenta nu a recepționat încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care nu a fost dat curs cererii de apel și a acordat apelantei termen pentru lichidarea neajunsurilor, însă chiar și în cazul în care aceasta a fost recepționată la data indicată de instanța de apel 19 decembrie 2018, apelantei i s-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării pentru înlăturarea neajunsurilor, termen care expira la data de 30 decembrie 2018 și nicidecum la data de 26 decembrie 2018.

Cu referire la termenul de declarare a cererii de recurs recurenta a invocat că SRL „Advencer” a făcut cunoștință cu încheierea instanței de apel din 26 decembrie 2018, la data de 22 februarie 2019.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 26 decembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 22 februarie 2019, este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare la faza primirii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu prevederile art. 364, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea de apel este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

Din materialele cauzei rezultă că, SRL „Advencer” considerând ilegală hotărârea primei instanțe, la 06 iulie 2018 a contestat-o cu apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, amânarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 24 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea SRL „Advencer” cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, a fost repus SRL „Advencer” în termenul de declarare a apelului, a fost respinsă cererea SRL „Advencer” cu privire la amânarea achitării taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de SRL „Advencer”, apelantei fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2104,50 de lei și prezentarea cererii de apel motivate. A fost explicat apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Advencer” împotriva hotărârii din 28 mai 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central.

Ca temei de restituire a cererii de apel, instanța de apel a invocat că apelanta nu a înlăturat în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 24 octombrie 2018 și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în cuantumul stabilit de instanță și cererea de apel motivată.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Prin prisma prevederilor art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă, Colegiul reține că prin citare legală se subînțelege că citația sau înștiințarea despre ora, data și locul ședinței de judecată a fost înmănată persoanei personal contra semnătură pe cotor, ori altei persoane pentru a înmâna citația în condițiile art. 105 alin. (6) Cod de procedură civilă.

În sensul prevederilor legale citate supra, instanța de recurs reține că la materialele dosarului este anexat avizul de recepție, care certifică faptul recepționării la data de 19 decembrie 2018 de către SRL „Advencer” a încheierii din 24 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs apelului declarat de SRL „Advencer”, fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării pentru înlăturarea neajunsurilor (f.d. 70).

Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient

pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

Rezultând din normele enunțate, Colegiul menționează că conform materialelor dosarului recurenteii ia fost restituită cererea de apel la data de 26 decembrie 2018, anterior expirării termenului acordat de instanța de apel în vederea lichidării neajunsurilor, or, termenul de lichidare a neajunsurilor stabilit prin încheierea din 24 octombrie 2018, recepționată de apelantă la data de 19 decembrie 2018, expira la data de 29 decembrie 2018, însă dat fiind faptul că ultima zi a termenului era nelucrătoare (sîmbătă), iar prin Hotărârea de Guvern nr. 89 din 24 ianuarie 2018, ziua de 31 decembrie 2018 a fost considerată zi de odihnă, instanța de apel urma să dispună restituirea cererii de apel în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul consideră că instanța de apel, pripit și cu încălcarea normelor procedurale a restituit cererea de apel, rezultând din faptul că încheierea de restituire a cererii de apel a fost emisă anterior expirării termenului acordat de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor.

În consecință, Colegiul notează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CtEDO, hotărârea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CtEDO, hotărârea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurenteii de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Deci, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către SRL „Advencer”, sunt întemeiate și confirmate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 26 decembrie 2018, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Advencer”.

Se casează încheierea din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „GB-Acces” împotriva Societății cu răspundere limitată „Advencer” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu